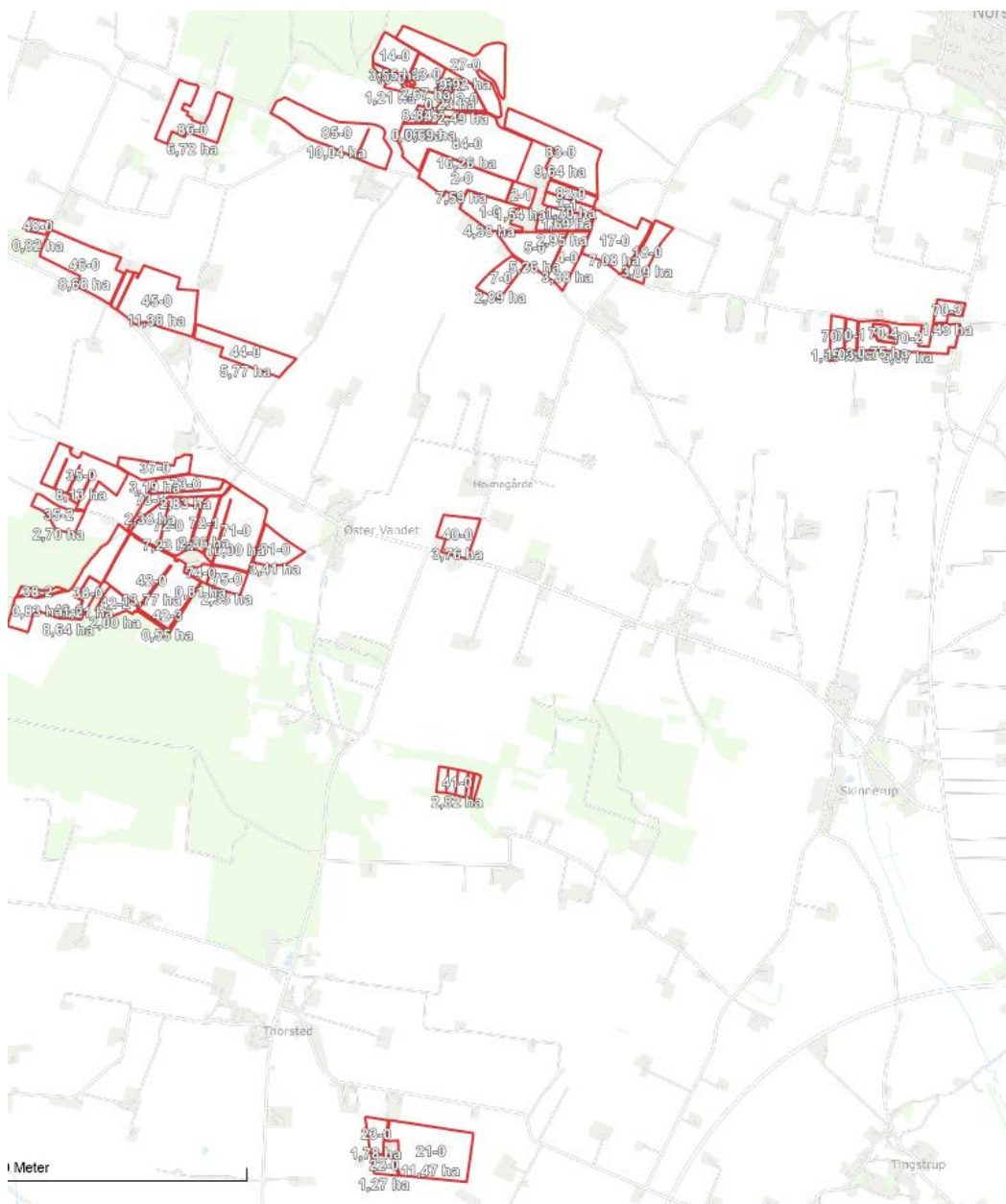

Rapport om grovfoderproduktion i 2018-2022 hos Mathia Ørgaard Kristensen

Opgørelsesperioden er 2020-2022.

Mathias begyndte med at drive 209 ha i 2020. I 2021 lejede han 45 ha af naboen, som ligger op til hans eget ved ejendommen. Alle 45 ha kan afgræsses af køerne. Så han nu driver 254 ha.

Arrondering er ikke for god. Markerne ligger meget spredt, op til 6-7 km fra ejendommen.

Jordtypen svinger fra jb 2 og op til jb 6. Største parten er jb 4. Mathias har lejet ca. 12 i Tved som er en jb 1

For at sikre en god grovfoderforsyning, til de pt. nu 204 køer plus opdræt, er der omkring 80 % af arealet der er med grovfoder afgrøder. Der er fokus på såvel højt udbytte som god kvalitet af græsensilagen. Der sættes minimum på 5 slæt om året i kløvergræsset til slæt. Der for uden bliver der indkøbt en del grovfoder fra andre økologiske landmænd i området.

De græsmarker der bliver brugt til afgræsning, hjemme omkring ejendommen bliver der brugt en blanding 21. Slæt græsmarkerne bliver der brugt en blanding 45 en enkelt blanding 35.

Opnåede udbytter 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Helsæd ærter FE/ha	7533	5188	5500
Kløvergræs FE/ha	8608	7165	6206

Gødskning

Der tilføres typisk 2-3 gange gylle pr sæson til slæt græsmarkerne. Der køres første gang føret tillader det gerne omkring 1. marts og dernæst efter 1. slæt og efter 4. slæt. Derudover tilføres der kali vinasse til 1 slæt.

Fremstillingspris for 2020, her er det beregnet pr. produktionsgren

Produktionsgren	Sædskiftegræs t..	Markært til grønt	Kl.græs e. grøna..
Ha	29,53	3,41	3,41
Hovedprodukt, udb./ha	8.608,4 FEN	5.347 FEN	2.186,2 FEN
Hovedprodukt, kr/enh.	1,4	1,31	1,4
Halm, udb./ha			
Bruttoudbytte	12.052	7.005	3.061
Udsæd	36	440	1.654
Handelsgødning			
Husdyrgødning			
Ukrudt			
Sygdomme			
Skadedyr			
Øvrige kemikalier			
Andet	3.682	1.848	
Stykomkostninger	3.717	2.288	1.654
Dækningsbidrag	8.334	4.717	1.407
Intern maskinleje	0	0	0
Maskinstation	8.293	2.823	3.416
Resultat efter maskinomk.	41	1.894	-2.010
Omkost. pr udbytteenh.			
Stykomkostning	0,43 kr	0,43 kr	0,76 kr
inkl. maskiner	0,43 kr	0,43 kr	0,76 kr

Fremstillingsprisen for 2021 pr. mark

MARK ↑	MARKSCORE ↑	FREMSTILLINGS-PRIS ↑	UDBYTTE ↑	STYK-OMKOSTNINGER ↑	MASKIN- OG ARBEJDS-OMKOSTNINGER ↓	MARKSCORE KORR. ↑	JORDLEJE ↑	ØVRIGE ↑	ANDRE INDTÆGTER INKLUSIV EU STØTTE ↑	SAMLEDE OMKOSTNINGER ↑
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 7-0	UDFYLDT ⊖	152 øre	6859 FEN pr. ha	1078	6605	506	5000	0	2770	10419
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 44-0	UDFYLDT ⊖	168 øre	6033 FEN pr. ha	1078	6605	198	5000	0	2770	10111
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 45-0	UDFYLDT ⊖	162 øre	6062 FEN pr. ha	1078	6605	-105	5000	0	2770	9808
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 46-0	UDFYLDT ⊖	142 øre	7123 FEN pr. ha	1078	6605	198	5000	0	2770	10111
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 48-0	UDFYLDT ⊖	172 øre	6404 FEN pr. ha	1078	6605	1106	5000	0	2770	11019
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 81-0	UDFYLDT ⊖	106 øre	9976 FEN pr. ha	1078	6605	648	5000	0	2770	10561
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 85-0	UDFYLDT ⊖	129 øre	7336 FEN pr. ha	1078	6605	-555	5000	0	2700	9428
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 86-0	UDFYLDT ⊖	123 øre	8028 FEN pr. ha	1078	6605	-102	5000	0	2700	9881
Helsæd, ært (økøl.) 71-0	UDFYLDT ⊖	134 øre	6045 FEN pr. ha	1874	4103	-102	5000	0	2770	8105
Helsæd, ært (økøl.) 72-0	UDFYLDT ⊖	161 øre	5032 FEN pr. ha	1874	4103	-102	5000	0	2770	8105
Helsæd, ært (økøl.) 72-1	UDFYLDT ⊖	161 øre	5289 FEN pr. ha	1874	4103	319	5000	0	2770	8526
Helsæd, ært (økøl.) 74-0	UDFYLDT ⊖	151 øre	5652 FEN pr. ha	1874	4103	319	5000	0	2770	8526
Helsæd, ært (økøl.) 75-0	UDFYLDT ⊖	170 øre	5013 FEN pr. ha	1874	4103	319	5000	0	2770	8526
Grønært (økøl.) 84-0	UDFYLDT ⊖	174 øre	4720 FEN pr. ha	1874	4103	0	5000	0	2770	8207
Kl.græs, a. 31-50 (økøl.) 82-0	UDFYLDT ⊖	87 øre	6500 FEN pr. ha	845	2552	0	5000	0	2770	5627

Fremstillingsprisen for 2022 pr. mark

MARK ↑	MARKSCORE ↑	FREMSTILLINGS-PRIS ↑	UDBYTTE ↑	STYK-OMKOSTNINGER ↑	MASKIN- OG ARBEJDS-OMKOSTNINGER ↓	MARKSCORE KORR. ↑	JORDLEJE ↑	ØVRIGE ↑	ANDRE INDTÆGTER INKLUSIV EU STØTTE ↑	SAMLEDE OMKOSTNINGER ↑
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 71-0	UDFYLDT ⊖	184 øre	5566 FEN pr. ha	1096	6605	309	5000	0	2770	10240
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 72-0	UDFYLDT ⊖	153 øre	6700 FEN pr. ha	1096	6605	309	5000	0	2770	10240
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 72-1	UDFYLDT ⊖	139 øre	7989 FEN pr. ha	1096	6605	1166	5000	0	2770	11097
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 74-0	UDFYLDT ⊖	242 øre	4578 FEN pr. ha	1096	6605	1166	5000	0	2770	11097
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 75-0	UDFYLDT ⊖	233 øre	4768 FEN pr. ha	1096	6605	1166	5000	0	2770	11097
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 81-0	UDFYLDT ⊖	142 øre	7225 FEN pr. ha	1096	6605	309	5000	0	2770	10240
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 85-0	UDFYLDT ⊖	138 øre	6561 FEN pr. ha	1096	6605	-877	5000	0	2770	9054
Kl.græs, s. 31-50 (økøl.) 86-0	UDFYLDT ⊖	152 øre	6140 FEN pr. ha	1096	6605	-591	5000	0	2770	9340
Grønært (økøl.) 18-0	UDFYLDT ⊖	78 øre	7671 FEN pr. ha	1700	3116	-1098	5000	0	2770	5948
Grønært (økøl.) 21-0	UDFYLDT ⊖	119 øre	6210 FEN pr. ha	1700	3116	317	5000	0	2770	7363
Grønært (økøl.) 22-0	UDFYLDT ⊖	135 øre	5727 FEN pr. ha	1700	3116	660	5000	0	2770	7706
Grønært (økøl.) 23-0	UDFYLDT ⊖	145 øre	5310 FEN pr. ha	1700	3116	660	5000	0	2770	7706
Grønært (økøl.) 35-0	UDFYLDT ⊖	174 øre	4015 FEN pr. ha	1700	3116	-48	5000	0	2770	6998
Grønært (økøl.) 35-2	UDFYLDT ⊖	115 øre	6300 FEN pr. ha	1700	3116	210	5000	0	2770	7256
Grønært (økøl.) 40-0	UDFYLDT ⊖	114 øre	5600 FEN pr. ha	1700	3116	-648	5000	0	2770	6398

Det der påvirker prisen pr. fe mest, er udbyttet. Højt udbytte lav pris. I beregningerne er afstanden og størrelsen ind regnet i prisen pr. fe.

Cap 2023-2027

Der skal fra 2023 brak lægges 4 % af omlægningsarealerne. Det svarer til ca. 11 ha af arealet på ejendommen. Der er 1500 kr. i tilskud pr. ha til græsmarker der ligger mere end 2 år.

Hvis vi ser på hvad 3 års markerne generelt har givet i forhold til 1. og 2. års marker, er tendensen at udbyttet falder ca. 10 % om året. Det betyder at det ikke kan svare sig at satse på mere end tre år med græs. Hvis de skal ligge mere end tre for at opnå ekstra tilskud, vil det gå udover dit sædskifte. Og man vil ikke kunne udnytte den gode for frugt der er efter kløvergræs.

Med den markplan der er lagt for 2023, er grovfoderforsyningen i underkanten. Der kan evt. vikke i efterårs udlagte kløvergræs for at øge selv forsyningen med protein fremad rettet.

Der er kan evt. nitrifikationshæmmere i gyllen for at evt. øge udbytterne i græsmarkerne og forsat bruge svovl produkter til 1. slæt

Hvis de tørre sommer forsætter skal man evt. til at have majs med i sædskiftet.

Projektbidrag:

- Fokus på udbytte og kvalitet er med til at opretholde/forbedre dyrkningen
- Tilsyneladende kan græsmarker blive liggende 3-4 år uden det går nævneværdigt ud over udbyttet.
- Mulighed for præcis beregning af fodertab/spild
- Giver gode forudsætninger for præcis grovfoderproduktion i forhold til behov.
- Giver gode budgetforudsætninger når både stykomkostninger, maskinomkostninger og udbytter kan forudsiges ret præcist.
- Beregne produktionspris pr FE på markniveau. I det oprindelige idegrundlag, skulle dette være en hjælp til at kunne dyrke de mest optimale afgrøder på de rigtige marker. Dette er dog ikke så let at bruge, når vi helst skal have et sædskifte hvor både EU regler om afgrøderotation og faglige hensyn skal tages.
- Opgørelse af produktionspris på markniveau er mest brugbart ved beslutning om fornyelse af eventuel forpagtningskontrakt og prisen på denne.
- Nøjagtige tal giver gode forudsætninger ved køb eller forpagtning af nyt jord.

Fremtiden

- Der efterlyses stadig mere præcise måleinstrumenter til opgørelse af udbytte og andre relevante data.
- Der efterlyses mere enkelthed i brugen af systemerne – brugen bør automatiseres i videst mulig omfang, så der ikke er udfordringer med forskellige piloter på snitterne.
- Det bør være muligt for piloten at skrive kommentarer til hver mark. F.eks *"manglende plantebestand"*, *"krondyrskade"* *"knækkede majs"*, *"Areal vandlidende"* *"manglende kløver"* eller andet.
- Som for vinterhvede ville det være rart med en database hvor udbytter kunne sammenlignes med tilsvarende marker.
- Mere enkelt tilknytning af analyse til de enkelte udbytter (eller er dette overflødigt fremadrettet?)

- Udbyttekort sammenholdes med satellitbilleder – kan der drages konklusioner af dette. F.eks kløverandel sammenholdes med udbytte. Hvor nøjagtigt kan udbyttet forudsiges via satellit.
- Kan satellitbilleder anvendes til fastsættelse af det optimale høsttidspunkt i græs og majs?

På trods af mangler er systemet en stor hjælp til at få fokus på udbytter og kvalitet i grovfoderproduktionen. Det skærper landmandens – og konsulentens – nysgerrighed at der er udbytteforskelle som ikke umiddelbart kun er bundet til placering og bonitet af arealet.

Udbyttemonitoring vil alt andet lige, bidrage til at bedste praksis udbredes til øvrige marker, således at der hvert år optimeres efter bedste praksis fra det forgangne år.